

6.4.418.

চেতনা

বাণীকান্ত বক্রা

২০.২.৫০

সম্পর্ক :

যি সকল শ্বহীদ হ'ল
অস্তিত্ব আন্দোলনত
যি সকলে কাম কৰি গৈছে
সংগ্রামৰ দিনত ।
সেই সকলৰ হাতত দিলে
ঘোৰ চেতনা
হিয়াত মাথো পৰি ব'ল
অযুত বেদনা ॥

বাণীকান্ত বৰুৱা

শ্রীযুগেন্দ্রজানুনাথ
দেৱচৈ -
অদ্বৈত ও বৰুৱা
১২/১০

ঃ মোৰ কথাঃ

এইখন মোৰ সপ্তম পুথি। দুৰ্যোগৰ সময়ৰ মাজতে কিতাপ-
খন উলিয়াবলৈ পাই নিজৰে ভাল লাগিছে। বিশেষকৈ আমাৰ
অস্তিত্ব ৰক্ষা আন্দোলনৰ শ্বহীদ আৰু সংগ্ৰামী সকললৈ ইয়াক
সমৰ্পণ কৰিবলৈ পাঠ বেছি ভাল লাগিছে। মোৰ '৭৯ ৰ কবিতা-
খিনি এই পুথিত ঠাই দিলোঁ। আশা ৰাখিছোঁ। সকলোৰে মৰমৰ
চকুৰে চাব।

শ্ৰীহৰ্গা প্ৰেছৰ বীৰাজ চৌধুৰী আৰু সগৃহ প্ৰেছ-কৰ্মীলৈ মোৰ
শুভেচ্ছা থাকিল।

পুথিখন যুগুতাবলৈ উৎসাহ দিয়াত ভাতৃপ্ৰতীম শ্ৰীহৰ্গা দত্ত
চৌধুৰী আৰু শ্ৰীদিবাকৰ কলিতালৈ মোৰ আন্তৰিক মৰম যাচিলে।

বাণীকান্ত বৰুৱা

শিলচৰ

৩০-১-৮০ইং

১৮৮৮

॥ বসন্ত আৰু বিষাদ ॥

শীতৰ চাদৰৰ মেৰৰ পৰা
লাই আহি
বসন্তৰ মনোৰম দিনৰ কথা
যেতিয়াই মই
ভাবো

তেতিয়াই
ঠিক তেতিয়াই
প্ৰকট হৈ উঠে
মোৰ অনাবিল আনন্দৰ
উৎস ॥

সেই তেতিয়াই
দূৰতে ভাগি পৰে
বিষাদৰ ভগা কলিজা।
যেতিয়া বসন্তই
খোজ পেলাই আহে
গৰকি বিষাদৰ
জীৰ্ণ দলিচা ॥

হায়! বিষাদ ॥
বসন্তৰ আগমনত
তুমি কিয় পলৰীয়া
চোৰ।

বিছাৰি ফুৰিছে
বসন্তই তোমাক
হাতত লৈ এটি
জ্যোতিমাণ জোৰ ॥

॥ বেদনা ॥

স্মৃতিৰ চাপৰি কোবাই
বৈ আছে
এখনি ঘোৰ কলা নৈ।
চোং সলোৱা বাঘৰ দৰে
দিশ সলাই
জ্বলা কলা কৰে
দুৰ্ভগীয়া মানুহ নামৰ জীৱ;
বৈ আছে এখনি
ঘোৰ কলা নৈ
চকুলোৰে ভবাসুৰ্ভূতি হৈ ॥

॥ সত্য সন্ধান ॥

ধূসৰ সন্ধিয়া মই
জোকাৰিলোঁ। জেং
নেদেখাকৈ চিঙ
পৰিল
দেখো বেদনাৰ ঠেং ॥

প্রচুৰ প্রচেষ্টা মোৰ
কেনিবা হেৰাল
নিশ্চুপ ভাবে আহি
ৰূপহ পখী মোৰ
সোমাল গঢ়াল ॥

॥ লাচিত ॥

অসমত উপজিছিল তাহানিতে
এজনেই বীৰ
কোনো দিন হোৱা নাছিল যাৰ
অৱনিত শিৰ।
হিমালয় সদৃশ তেওঁৰ
সুদৃঢ় চিত্ত
তেৱেঁ নেকি আছিল মহাবীৰ
লা চি ত ॥

॥ দান ॥

দৈৰ্ঘ্যতাৰ প্রাচীৰত
খুন্দিয়াই
উভতি অহা মোৰ
আশাৰ সোনালি সপোন
ধৰনীৰ শ্যামলী বুকুত
বিয়পি ৰয়।

অনাগত দিনৰ
সীমাহীন কল্পনা মোৰ
উত্তৰ পুৰুষৰ বুকুত
সঁচি থয়।

নীলিম আকাশৰ গালত
আবেলিৰ লাজুকি আভা
ধীৰে ধীৰে মাৰ যাব
পলাশৰ ডালত

কুলিৰ মাতে
বসন্তক আদৰি আনে ।
মুহু সমীৰণে লয় লাগে
কেনিবা আহি
কেনিবা গুছি যায়;
ফুটা ফুলত চাৰনি থৈ
মোৰ দৰদী হিয়াই
গায় সুন্দৰৰ গান ।
তুমি ধৰাত্ত বচতাৰ
চাপে
যদিও কলিজা গুকুৰাই
নিয়ে
দিয়াৰ পৰত বহুদিব লগীয়া
উদাৰ হৃদয়ে
দিয়ে ।

॥ অনুভৱ ॥

নীতৰ পাচে পাচে
কাষে কাষে
শৰৎ আহিব ধৰিছে—
দেউতাকৰ পাচে পাচে
যেন
ৰংপুৰলৈ নোমলৰ
খৰ খোজ ।
বুঢ়াশীতে
হেলো মেৰিয়াই

দুখ-সুখৰ ভাৰবৈ
কৈ যায় বহু কথা
অতীত দিনৰ ।
নাজানো এইবাৰ
শীতে
শৰতক কি কৈ যাব
আমাৰ অসমর্থতাৰ
কথাকে
কিজানি গীত ৰচি
গুনাই চাব

॥ বতৰৰ বন ॥

ফুলহৈ ফুলাৰ বতৰত
ফুলিবা ফুল
আনৰ বাবে ।
বতাহহৈ বলাৰ বতৰত
বলিবা বতাহ
আনৰ বাবে ।
তৰাহৈ মুকলি আকাশত
ওলোৱা পৰতো
ওলাবা তৰাহৈ
আনৰ বাবে ॥

দিবলগাকণ
সদায়ে দিবা
নিয়াৰ পৰত

নিবৰ হলে
নিবলগাকগহে
নিবা।

ভবাৰ সময়ত
ভাবিবৰ হলে
নিধলে নিধলে
ভাবিবা !

সোধাৰ সময়ত
শুধিবৰ হলে
শুধিব লগাকহে
শুধিবা ॥

জীয়াই থকাৰ
প্ৰশ্নৰ বাবে
সাঁথৰ নাবাচিবা
ভঙাৰ সময়ত
ভাঙিব নোৱাৰিলে
তুমিয়ে নেবাচিবা।

॥ কৰ্তব্য ॥

ভবাৰ সময়ত
ভাবিবৰ হলে
ভাবিবা মনৰ
ছৰাৰ খুলি
জুলিবৰ সময়ত

০ ৬ ০

জুলিবৰ মনগলে
জুলিবাগৈ তুমি
বহাগৰ ডালত ॥

গঢ়াৰ সময়ত
গঢ়িবৰ হলে
গঢ়িবা নিপুণ

হাতে
তাতেই পালে
পাবা
তুমি

কৰ্তব্যক—
হাতে হাতে ॥

॥ চিন্তাৰ মূল্য ॥

তোমাৰ মগজুত
জন্মলোৱা
ক্ষুদ্ৰ চিন্তাকো
কোনোবাই উকুৱাই
দিওঁ বুলিও
দিব নোৱাৰে !

দিয়াৰ শক্তি
অন্ততঃ কাৰো নাই
উকুৱাই দিব খুজি

লবৰ সময়ত
কোনেনো লব
গা পাতি তাৰ

দায় ॥

কোৱাচোন কোনেনো
লব
গা পাতি তাৰ
দায় ॥

॥ কবিৰ দাম ॥

নিৰলাৰ কবি মই
নিৰলাত নিৰলে
থাকো—
নিৰলাত উদ্ভাসিত
বিশ্বৰ ছবি
নিৰলাত নিৰলে
আঁকে।
নিৰলাতে মই নিৰলে
লেখোঁ।

নিৰলাতে বহি মই
তোমাক দেখোঁ।
দেখোঁ মই মানৱৰ
জীৱন স্পন্দন

বিশ্বৰ অনুপম
ৰূপত বিভোৰ হৈ
জীৱনৰে জয়গান
চাৰি গাম ॥

বিশ্বৰ এই অনুপম ৰূপৰ
মাজত নিৰলাৰে
নিজক জানো
বিচাৰি নাপাম ॥

নিৰলা সুশীতল ছাঁয়াত
জীৱনৰ সত্য বিচাৰি ফুৰা
মোৰ কাম
অনাগত দিনৰ বাবে
মধুসংগ্ৰহ কৰি ফুৰাতে
থাকে যদি থাকিব
মোৰ দাম ॥

মধুসংগ্ৰহ কৰাই
মোৰ কাম ॥

॥ প্রতিজ্ঞা ॥

সময় থাকোতে
এতিয়াই তুমি

দেখুবাৰ খোজা
তোমাৰ স্বৰূপ
নিবাশাৰ ভাগৰি

নপৰি

সাজিকাঁচি ওলোৱাৰ

সময়

এতিয়াই জানিবা

ধূৰূপ ॥

ঃ অস্তমিত সূৰ্যজ ঃ

সাতোৰঙী ঘোঁৰাত উঠি

এজন দীপ্তিমান ডেকা ।

যোৱাৰ পৰত

মুখ দেখুৱাই

হাঁহি মাৰে বেকা ॥

বুজাই বুজিব

দেখি তেওঁৰ

অপৰূপ ।

হুবুজাই পৰি

বক্ৰক্ৰ কৰিব

চিন্তাৰ অন্ধকাৰ

কুপ ॥

॥ বেদনা ॥

নিস্কৰতাৰ

বুকুভেদী

বৈ আহে এখনি

নিজান

নৈ ।

উটি ভাঁহি

ডুবু ডুবু কৰে

পাকবুৰণিত

মনৰ

পানচৈ ॥

নাথাকে বৈ

নাথাকে বৈ

শাস্বত এখনি

প্রবাহমান

নৈ ॥

॥ চোৰ ॥

চল পালে

ঘৰে ঘৰে

সোমাব খোজে

বাতিৰ নিগনি ।
দিনত হলে
পুলুকা মাৰি
ঘৰত বহি
যায় টোপনী ॥

ঃ সৰ্বস্ব ঃ

নিৰলাৰ কবি মই
নিৰলাতে নিৰলে বহি
নিৰলাৰ কবিতা বচোঁ ।

নিৰলাতে জীৱনৰ ছবি
নিৰলে নিৰলে বহি
নিৰলাকে ছবিত আকোঁ
সুপ্ত চিন্তা মোৰ
নিৰলে জাগৰিত হয়
নিৰলাৰ পৰশ লাগি
সত্যৰ প্ৰকাশ দেখি
নিৰলাক দেখি সাক্ষী
সুন্দৰো উঠে নিৰলে জাগি ॥

নিৰলা দেৱী মোৰ
জীৱন বাটত
সুন্দৰৰ আদৰণিৰ বাবে ॥

সত্যৰ প্ৰকাশ যদি
নিৰলাতে হব পাৰে
নিৰলাতে মোৰ আশা বাঢ়ে ॥

শয়নে সপোনে মই
নিৰলাকে বিচাৰোঁ
বিচাৰো মাথো নিৰলাক
জীৱনৰ আশায় যদি
কেতিয়াবা হয় সফল
নিৰলাৰ বুকুতে হব
সুদীৰ্ঘ যাযাবৰী জীৱনত
ভাগৰি যদি পৰে
নিলাই নিৰলে
সাবিট লব ॥

॥ সন্ধ্যা ॥

দিনটোৰ
ধাম ধুমীয়াৰ শেষত
প্ৰকৃতিৰ অপৰূপ
হে সন্ধ্যা !
তুমি কিয় বাক নিশ্চুপ !

ভাৰাকান্ত বিষন্ন হৃদয়
নে
দিনৰ ক্লান্তিৰ শেষত
নিৰবিজিৰ জুৰনি ।

ব্যাকুল হৃদয় মোৰ
 দেখি অপকপ
 নীল চন্দ্রতাপৰ তলত
 কিয় ইমান নিশ্চুপ
 কোচাছোন কিয়
 কিয় বাক ইমান নিশ্চুপ।

সমীৰণে—
 কঁপাই যায়
 তোমাৰ কঁলাচুলিতাৰি
 তোমাক নোচোৱাকৈ জানো
 থাকিব পাৰি ॥

গভীৰ হৃদয় মোৰ
 অঘৰী মন
 নিবিবিলিত ভূমি ফুৰি
 আজি তোমাত মগন ॥

হে সন্ধ্যা!
 মৌনতা পৰিহাৰ কৰা
 কথা কোৱা
 মই কবি
 মোলৈ মৰমেৰে
 এবাৰ মাথো এবাৰ
 চোৱা।

॥ অনুভূতি ॥

নীলিম গগণৰ
 অগণিত তৰা
 মন আকাশৰ যেন
 ভাবৰ বতৰা ॥

নিশ্চুপ কক্ষত
 জিলিকি উঠে
 সোনালি ক্ষণত
 কৰিয়ে আঁকোৱালি ॥
 লবলৈ
 পৰে চিন্তাৰ ৰণত ॥

ঃ শান্তনৱ ছবিঃ

পৰি আছে
 এখনি ৰূপহী পথাৰ
 অত তত
 ৰংলীৰ লেমপোষ্ট
 দেখিছানে নাই
 বৈ যোৱা
 বতাহ ছাতিত
 উৰি যোৱা
 পখীৰ গান
 শুনিছানে নাই।

শাওনৰ লহপহীয়া ॥

কপহী পথাৰ

চালে চাই থাকিবৰ

মন যায়

তুমি বাক চাইছানে

নাই ।

॥ তিনিখনি নৈ ॥

মোৰ বুকুত

বৈছে তিনিখনি নৈ

এখনি অন্তঃশলীলা চিৰশাশ্বত

চিৰ বেদনাৰ নৈ

এখনি ভবাসুঁতিৰ ভৰ বাৰিষাৰ

চিৰ-পৰিচিত চিৰি লুইত ।

আনখনি

কেতিয়াবা বিনিকি বিনিকি দেখা

কেতিয়াবা বুকু কপোঁৱা তীব্র

সোঁতেৰে

পূৰ্বপুৰুষৰ তেজৰে বোৱা

জাগ্ৰত চেতনা, সংগ্ৰামৰ

বাহীন নৈ ।

প্রথম খনি মোৰ বুকুত

মোৰ বুকুত, তোমাৰ বুকুত

সমগ্ৰ মানৱ বুকুত ।

দ্বিতীয়খনি

মোৰ অসমী আইৰ বুকুত

অতীতক সামৰি বৰ্তমানলৈ ।

তৃতীয়খনি

মোৰ বুকুত অহৰহ বয়

নাজানে।

কাৰোবাৰ বুকুত একেখাকে

কয়নে নকয় !

মোৰ বুকুত কিন্তু অহৰহ বয় ॥

॥ পুন্মৰ আহিবা ॥

ছুৰ্ভাগ্যই যেতিয়া তোমাক

লগ দিলে

সিদিনা আমি তোমাৰ পৰা

বহু দূৰত

জাৰৰ দিনতো

তেজ উতলি উঠে

তোমাৰ অসহায়

ছিগা মুৰত ॥

তোমাৰ মৃত্যু জানো মৃত্যু
তৰিলে দেশ
মৰিলে স্বৰ্গ
সেইকথা তুমিওতো জানা।

আমাৰ দুৰ্বলতাত
জুই জ্বলে
দক্ৰু অসমী আই
তোমাক চিতাত জ্বলাই
আমিনো কেনেকৈ বাক
থাকে চাই ॥

কমল বৰা
তুমি পুনৰ আহিবা
আমাৰ মাজলৈ
সংগ্ৰামৰ চেতনা হৈ
অনিল মোজামিল বৰপূজাৰ ॥
আনিবা তুমি তোমাৰ লগতে
মহন্তকো লগতে লৈ ॥

॥ বেদনাৰ চকুলো ॥

নাজানো
তোমাৰ শত আশা

সৰাফুল হৈ
অসমী আইৰ বুকুত
কিয় পৰি ব'ল!

বেদনাত বিদিগ হৈ
তোমাৰ কোমল মুখ
তেজৰ সোঁতত কিয়
ভাঁহি গ'ল!

চকুলোত
উতিবুৰি ফুৰি
অসমৰ জাগ্ৰত জনতাই
তোমাৰ কথাকে সোঁৱৰীৰ
খবগেশ্বৰ
তোমাৰ কথাকে
কোনোবা দূৰনিত বৈ
ৰ লাগি চাই বৰা
অসমৰ যুবক-যুৱতীৰ
বেদনাৰ চকুলো হৈ।

বেদনাৰ চকুলো হৈ ॥

॥ চেতনা ॥

জোৰপুৰি
যেতিয়া হাতপায়াহি
আমাৰ মানুহে
তেতিয়া সাৰ পায়
যেতিয়া
অফুৰন্ত অৱসৰ
তেতিয়া তেওঁলোক
কুন্তকৰ্ণৰ গভীৰ নিদ্রাত
মগন
যেতিয়া বিচাৰ কৰে
আমাৰ হৰণ-ভগণ
গভীৰ শূন্যতাত
চকুলো টোকো ॥

সেই অভাৱী
বস্তুপদ নোহোৱা বাবে
আমাৰ আজিৰ দিনৰ
অত লটিঘটি
বুজিছোনে নাই
যাৰ অভাৱে আমাৰ
নাই কাহানিও গতি ॥

॥ জনা উচিত ॥

সম্প্ৰীতি জীয়াই ৰাখা
সমস্বয় গঢ়ি তোলা
নতুন অসম গঢ়াৰ পৰত
দুটি কথা মনত
ৰাখা ॥

লুইত পাৰৰ ডেকা-গাভৰু
বৰাক পাৰৰ পৰা আমি
আশাৰে বাট চাইছোঁ
বান্ধিব লাগিব আমি
আজিয়েই মোমাইকটা গড়
উত্তৰ পুৰুষৰ
মঙ্গলৰ বাবে
চকুলো নোটোকো আমি
আমি জীয়াই থাকিম
“ অসম নমৰে
নমৰো আমি ”
আমি জনা উচিত ॥

প্ৰিয়তমালৈ বিহুৰ চিঠি

আজি বিহুৰ দিন
প্ৰিয়তমা তোমালৈ
পৰিছে মনত

নাইৰ কেতেকীফুল ॥
গোন্ধত আমোল-মোল
সেউজী বনত ॥

কৃষ্ণচূড়া পলাশ ফুলে
আকাশৰ নীলিম পটত
কিহৰ সন্ধান দিবলে
প্ৰিয়তমা তুমিতো লুপ্তজা
তোমাৰ বাবে কপৌফুলে
তোমাৰ খোপাতে গুজিব'লে ॥

কেতেকীয়ে হিয়াভগা
মাত মাতি কাকনো সোঁৱৰায়
হৃদয়ৰ গভীৰ আঘাট
প্ৰিয়তমা জ্বলা কলা নহবা
জীৱনৰ আগলি পৰত
পোৱা যদি কিবা সংঘাট ॥

এতিয়া হাঁহাৰ সময়
যৌৱনৰ আদিম পুৰাত
লাগে ছুটি ওঠৰ মিঠাসোৱাদ ॥

এতিয়া সময় নহয়
প্ৰিয়তমা চপাই লোৱাব
ওৰে জীৱনৰ গভীৰ

অৱসাদ ॥

জীৱনৰ চিনাকি বাটত
অচিনাকি বহুতক
লগ পাবা
প্ৰিয়তমা নেভাবিবা
জীৱন মিছা বুলি
মিছাতে বেজাৰ নাপাবা ॥

সন্ধিয়া সমীৰণ
যেতিয়া ধীৰে বৈয়ায়
তুমিও পেলাবা মনত ॥
প্ৰিয়তমা তোমাৰ বাবে
কোমোবাই বৈ আছে
নিজানৰ সপোন বনত ॥

পুৰাণ মলয়া
যেতিয়া লয় লাগে
গতি লব
তুমি তেতিয়া এবাৰ
ভাবিবা
প্ৰিয়তমা তোমাৰ ভালপোৱা
কোনোবা এজনৰ
তুমিও কাৰ চাপিবা ॥

আজিৰ বিহুৰ দিন
চোল পেঁপা গগণাৰ মাতত
কমোবা তুলাৰ দৰে মন
উৰিব খোজে

প্ৰিয়তমা তোমাৰ জানো
বিহু বিহু লগা নাই গাত
সেই কথা তোমাৰ হৃদয়ে
চাগে বুজে ॥

বিহুৰ দিনত
কাৰোবাক কাষতে বিচাৰো
তুমিহেতো বুজা উচিত।
হাতত কপোফুল এপাহীলৈ
কাৰবাবে উচ্চৈশ্বৰ্য্য
কৰে মোৰ চিত ॥

প্ৰিয়তমা পত্নী মোৰ
নোহোৱা যেন মোৰ
চকুৰ আঁতৰ।
তুমিয়ে যেন হোৱা মোৰ
বিহুৰ বিহুৱান
বোঁৱা তোমাৰ
হিয়াৰ আঁতৰ ॥

॥ দিলীপালে ॥

মৃত্যুক যি
মৃত্যু লুপ্তি
হাঁহি হাঁহি

সাৱটি লয়।

দেশৰ বাবে
জাতীৰ বাবে
সমাজৰ বাবে
তেৱেঁ বলী হয় ॥

মৃতক নহয়
শ্বহীদ তেওঁ
শ্বহীদ দিলীপ
তুমি শ্বহীদ।
অসমীৰ বুকুত
সেউজী ছবৰীত
পৰি ৰ'লা
হৈ সুবিদিত ॥

চকুলে নোটোকে
আমি তোমাৰ বাবে
অৱমাননা নোখাৰো
কৰিব
তোমাৰ মৃত্যুতো মৃত্যু নহয়
অসমীৰ বুকুত তোমাৰ
নতুন জনম ॥

তুমি আমাৰ আশা
অনাগত দিনৰ
তুমি আমাৰ ভাষা
হব লগা ইতিহাসৰ ॥

॥ অস্তিত্ব সংগ্রাম ॥

আমি যুঁজিছোঁ
আমি যুঁজি যাম
প্রয়োজন হলে
আমি মৰিব লাগিলেও
মৰি যাম
তথাপি আমি যুঁজিম ॥

অনাগত দিনৰ
উত্তৰ পুৰুষৰ
ওঁঠৰ এটি হাঁহিৰ বাবে
আমি আমাৰ সৰ্বস্ব
দি যাম ॥

ৰচিয়াম ইতিহাস
জীয়া জাতিৰ জীয়া কাহিনীৰে
কৈ যাম বিশ্বক
আমি মানুহৰ দৰে বাচিব খোজোঁ
আমি মৰিলেও
মানুহৰ দৰেই মৰিব খোজোঁ ॥

আমি হাৰ নেমানো
আমি যুঁজিম
আমি যে সংগ্রামী সৈনিক
আমাৰ ঘামত

আমাৰ তেজত
আমাৰ সাহসত
আমাৰ চিন্তাত
গঢ়ি উঠিব
নতুন অসম

উত্তৰ পুৰুষে
যিদিনা চিঞৰি কব
'জয় আই অসম'
সিদিনাই আমাৰ আত্মাই
শান্তি পাব
সেইদিন আহিব ধৰিছে
আহিবই ।

প্রকাশিকা—

শ্রীমতি সুবমা চৌধুরী
শিলচৰ-১

যোগাযোগৰ ঠিকানা—

শ্রীদুৰ্গা দত্ত চৌধুরী
অসম সাহিত্য সভা
শিলচৰ-১

পৰিবেশনায়—

দীৰাজ চৌধুরী
শিলচৰ-১

—একে লেখকৰ—

- সোনাক ফুল জানো
ফুলা নাই
- মোৰ পৰিচয় লৈ
কৰিবানো কি
- অনুভূতি—
- বৰাক পাৰৰ গীত—
- তুহীন ৰাতিৰ সপোন
- চিনাকি কইনা

মূল্য-২ টকা ৫০পইচা

মুদ্ৰণ—শ্রীদুৰ্গা প্রেছ, শিলচৰ-১

অশান্ত জন্মভূমি

উমেশ বৈশ্য

উচৰ্গা :

দেশ প্ৰেমিকৰ দেশ দ্ৰোহত, ক্ষমতা লোভীৰ
ষড়যন্ত্ৰত দেশ খাণ্ডৰ দাহ হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে ।
মাতৃভূমিৰ অস্তিত্ব প্ৰায় শেষ হওঁ হওঁ । এই
বিপদ কালত সমগ্ৰ দেশবাসী ঐক্যবদ্ধ হৈ শত্ৰু
নিধন যন্ত্ৰ নাপাতিলে দেশৰ আজি কল্যাণ নাই ।
এই যন্ত্ৰৰ মন্ত্ৰধৰনিৰ চিন্তা কৰোঁতেই ভাবৰ উল্লাত
গীতি-কবিতা ৰূপত ৰূপায়িত হ'ল মোৰ এই

অশান্ত জন্মভূমি ।

‘অশান্ত জন্মভূমি’ক মই সেইসকলৰ হাতত
তুলি দিলোঁ—যিসকলে আজি শান্ত জন্মভূমি
কামনা কৰি জীৱন-মৰণৰ যুদ্ধত প্ৰবৃত্ত হৈছে ।

সঙ্গীতাশ্ৰম
বিৰুৱাবী, গুৱাহাটী-১৬
২২ নবেম্বৰ, ১৯৭৯

উমেশ বৈশ্য

অসমীয়া সাহিত্যৰ ওজা সাহিত্যিক বুৰঞ্জীবিদ
শ্ৰীযুত বেণুধৰ শৰ্মাদেৱৰ এষাৰ

“বঙ্গাল”ৰ (বিদেশীৰ) ষড়যন্ত্ৰমূলক হেঁচা নিবাৰণৰ অৰ্থে
শ্ৰীমান উমেশ বৈশ্য এম্, এ, ৰ প্ৰাণত যি কুৰা জুই জ্বলিছে,
তাৰ কৰুৱনিত ভাষা উফৰি গৈছে—সেই বোৰলৈ চকুমুদি শ্ৰীমান
বৈশ্যক কৈছোঁ—তেওঁ যিমান পাৰে লিখি যাওঁক ; বৰ্ণবিন্যাসলৈ
নেচাই এতিয়া লেখি যোৱাৰহে কথা । অশান্ত জন্মভূমি তেতিয়াহে
শান্ত হ'ব ।

সুৱাগপুৰ
গুৱাহাটী-৮
২৩/১১/৭৯

শ্ৰীবেণুধৰ শৰ্মা

॥ অশান্ত জন্মভূমি ॥

১

শুনো হাহাকাৰ চৌদিশে
অশান্ত জন্মভূমি,
সমাজ আকাশ ধোঁৱাময় আজি
জুই শিখা উঠে জ্বলি ॥

অগনি জ্বলাই শান্তি ভূমিত
দূৰণিত সোৱা কোন ?
দহন জাৰণ যন্ত্ৰণা চাই
মিচিকি হাঁহিছেচোন,
খেলিছে বং ধেমালি ;
সৌ চোৱা সৌ মুখাৰ আঁৰত
চাই আছে জুমি জুমি
অশান্ত জন্মভূমি ॥

(হেৰা) দগ্ধ অৰ্দ্ধ দগ্ধ জন,
লোৱা চিনি দুৰ্বৃত্তজন ।
জ্বলালে যিয়ে সমাজখন
তাৰ ডিঙিত লগাই জৰী
জয়ধ্বনিৰে টানি আনি তাক
জ্বলাই অগ্নিভূমিত
কৰা জনতাৰ বলি ।
তেতিয়াহে হ'ব জুই শিখা শেষ
শীতল জন্মভূমি,
সমাজ আকাশ ফৰকাল হ'ব
উৰিব কপৌজনী ॥

১

॥ জ্ঞানীবৰ, তুমি ওলাই আহা ॥

২

হেৰা ছেগ বুজি বুজি নীতি সলোৱা
ভণ্ড যোগীজন,
ভাবিছা কিয় এই দেশখন তোমাৰ পিতৃধন ?
তোমাৰ বাহিৰে মাতৃভূমিৰ নাই কোনো আপোনজন ?
তুমি কোন ?
তুমি দেখোন ক্ষমতা লোভী
অনুগ্রহ বিচাৰি ঘৰে ঘৰে ফুৰা সাধাৰণজন
প্ৰতিশ্ৰুত সেৱক তুমি বাইজৰ ধন ।
তোমাৰ মনত নাই ?
তুমি হীনমন্য কৃতঘ্ন,
সেইবাবে তুমি গাদীত বহিয়েই পাহৰি যোৱা
তুমি বাইজৰ ধন ।
তুমি অকৃতজ,
বাইজক ভুলি সেয়েহে তুমি পাহৰি যোৱা
দুদিন আগৰ প্ৰতিশ্ৰুতি প্ৰতিজ্ঞা যত পণ ।
তুমি নীচাত্মিকা বোগত ভোগা দৰিদ্ৰজন,
সেইবাবেহে দেশপ্ৰেমিকৰ মুখা পিকি
আভিজাত্যৰ পেখন ধৰি
দুহাতে কেৱল খামুচি খামুচি
পেট পূৰোৱাৰ মন ।
আকাশ বতাহ কম্পিত কৰি
সিংহনিদাৰে গৰ্জন তুলি
জনকণ্ঠে গাইছে কত দেশৰক্ষাৰ গান
সেই গান তুমি শুনা নাই ?

২

তুমি নীৰৱ নিমাত মৃতবৎ নিস্প্ৰাণ
 কেৱল গাদী বন্ধাৰ ধ্যান ।
 গণতন্ত্ৰ, ধিক্ তোমাক,
 তুমিয়েইতো নিৰ্বাচিলা
 মদমত্ত স্বার্থলোভী গণ
 যিয়ে একো নুবুজি ক্ষমতা বলেৰে
 কৰিলে দেশ উছন ।
 দেশ অধিকাৰী ৰাইজ,
 যদি মাতৃভূমিক বাথিব খোজা
 আঁতৰাই দিয়া শাসন যন্ত্ৰৰ মুখ যন্ত্ৰীগণ ।
 হেৰা জানীৰ দল,
 অকল জ্ঞান জ্ঞান বুলি ঢাপলি মেলি
 নীৰৱে থাকিলে দেশক ভুলি
 নাপাবা ই দেশত জ্ঞানৰ দাম ।
 তুমি ওলাই আহা !
 বাঁৰ বেগেৰে নাশি দুৰ্ভুক্তি
 জিলিকাই তোলা ক্ষমতা ধাম
 কৰি নিঃশেষ শোষণ, পেষণ, জ্বলন, পীড়ণ
 ঘন তমসাৰ ঘোৰ আৱৰণ
 ঢালি দিয়া তুমি জ্ঞানৰ কিৰণ
 জিলিকাই তোলা দেশৰ নাম ।
 নকৰা যদি তুমি এই কাম
 নব'ব ই দেশ যাব বসাতল
 লাভ নাই কৰি একো লাভ নাই
 বিফল আন্দোলন,
 গগণ পৱন ভুৱন কঁপাই লাভ নাই কৰি
 বিফল আত্মফালন ।

॥ নিৰাপত্তা আজি শেষ ॥

০

বিপ্লৱ বিপ্লৱ হেজাৰ বিপ্লৱ
 নাই বিপ্লৱৰ শেষ,
 এইখন স্বাধীন দেশ ॥
 'ৰাইজে বজা বজাই প্রজা'
 ই যে গণতন্ত্ৰৰ মূল,
 এই মন্ত্ৰ আমি মুখস্থহে মাটো
 কোনেও নুবুজোঁ মোল ।
 ভাবা নেকি এইদৰে ব'ব চিৰদিন
 গণতান্ত্ৰিক দেশ ? (??)
 এইখন স্বাধীন দেশ ॥
 সামাজবাদী আমি বৰ বৰ নাগৰিক
 শিক্ষাই বহণ চৰায়,
 পিছে নিলাজ ভাবে আমি বিবেক বেচোঁ
 এমুঠি ধনকে পাই,
 সেই পলু বিবেকেৰে ঘূণে ধৰা খুঁটাকো
 বৰঘৰ চালত লগাওঁ,
 সেই বৰঘৰ মজিয়াত মৃত্যুৰ ক্ষণ গণোঁ
 নিৰাপত্তা আজি শেষ ।
 এইখন স্বাধীন দেশ ॥
 চতুৰৰ চতুৰালি কেনেকৈ বুজিব
 ৰংমন ভদীয়া কাই,
 চিকিমিকি ৰং দেখি নেতা-নেত্ৰীগণৰ
 নিজকেই পাহৰি যায়,
 আৰু সৰুকেই বৰ যেন পাই
 সিংহাসনত বহুৱায় ।

এনে সহস্ৰ সৰুজনে ক্লমতাৰ বলতেই
 কৰে মহাভুল অলেখ,
 সেই ভুলৰ বাবে আজি দেশৰ বুকুত
 সমস্যাৰ নাই শেষ ।
 এইখন স্বাধীন দেশ ॥
 সজ্ঞান সচেতন হোৱা মোৰ বাইজ,
 দেশৰ স্বাৰ্থ বুজি উঠা মোৰ বাইজ,
 ক্ষুদ্ৰ স্বাৰ্থ ত্যাগ কৰা মোৰ বাইজ,
 দুশটক নিদিবা ঠাই,
 আহিলেই চয়তান লম্পট চেঙেলী
 তাক ছটিয়াবা ছাই ।
 থাপমাৰি ধৰিবা, পিছলিব নিদিবা
 দুশটালি কৰিবা শেষ,
 নহলে কেতিয়াও কোনোদিনে নহ'ব
 নহ'ব বিপ্লৱ শেষ ॥

॥ তোৰ জাতীয় জীৱন গঠন কৰ ॥

8

হেৰ মৃত্যুমুখী অসমীয়া,
 আজি তই তোৰ চিন্তা কৰ ।
 গুই থাকোঁতে কোনে আজি তোক
 হেচি ঠেলি ঠেলি আঁতৰাই থৈ
 দখল কৰিলে ঘৰ
 এবেলি চিন্তা কৰ ॥

তোৰ জাতীয় জীৱন নষ্ট হ'ল
 কলা কৃষ্টি সংস্কৃতিৰ ঘোৰ সঙ্কট সৃষ্টি হ'ল ;
 তোক বিশ্বৰ বুকুত অসমীয়া বুলি
 চিনি নোপোৱা হ'ল
 তই কৰিলি কি ?

পৰৰ অভিসন্ধিত তই নিজক দিলি বিসৰ্জন
 তিল তিলকৈ নাই নুই হৈ
 মৃত্যুক কৰি আলিঙ্গন
 পৰিচয় দিলি কিয় হেৰ তই
 কাপুকষ বৰ্ষৰ ?

তই কু-জীৱনৰ আহি এৰি
 কৰ্ম শক্তি ঢালি ঢালি
 তোৰ সুজীৱন, জাতীয় জীৱন গঠন কৰ
 দেশ প্ৰেমৰ জুই শিখাৰে
 মাতৃভূমিৰ অন্যায়াকাৰীক
 পুলিয়ে পোখাই নিশ্চুম্বল কৰ

কলা কৃষ্টি সংস্কৃতিৰ
দুৰ্ভক্তি তই বিনাশ কৰি
বিশ্বৰ বুকুত তোৰ পৰিচয়
স্থাপন কৰ স্থাপন কৰ ।

॥ সাৰে থাক সাৰে থাক ॥

৫

জাগ জাগ হেৰ অসমীয়া তই
জাগ জাগ হেৰ জাগ,
তোৰ বাপতি সাহোন সোণপথৰত
চাচোন কিহৰ জাক ;
লহপহীয়া ধাননি তোৰ
গৰুৱে পেলালে খচি
দে খেদিদে হৰাই হৰাই
যদি নেযায় দে বেতেৰে কোবাই
সীমান্ত পাৰ কৰি,
আকৌ আহিব নিলাজ গৰু
চাই থাক হেৰ থাক ।
হেৰ অসমীয়া নুগুৰি আৰু
সাৰে থাক সাৰে থাক ।

॥ আমি যুবক যুঁজুক দল ॥

৬

মুক্ত কণ্ঠে আমি গাম প্রগতিৰ গান
নতুন পুরুষ আমি গঢ়িম নতুন অভিযান ।
আমি হ'ম পচোৱা ধুমুহা
আমি যুবক যুঁজুক দ'ল,
আমি হ'ম ধাৰাসাৰ বৃষ্টি-প্লাৱন
আমি নাৰী বীৰাঙ্গনা দল ।
আমি উৰুৱাম
আমি উটুৱাম
সংৰক্ষণশীল সমাজ বুকুত
সঞ্চিত যত আৱৰ্জনা
পুতিগন্ধ বিষাক্ত বতাহ আমি আঁতৰাম ॥
আহ্বান কৰিছোঁ আহা জনগণ,
আমি সবে কৰোঁ পণ,
বিন্দু মাত্ৰ তেজ থাকে মানে শৰীৰত
প্রশ্ন নিদিওঁ দুৰ্বৃত্তক ।
যি দুৰ্বৃত্তই দানৰ ৰূপ লৈ
আমাৰ পথত প্ৰাচীৰ হৈ বয়
সেই দুৰ্বৃত্ত নিধন যন্ত্ৰত যদি হয় প্ৰয়োজন
দিম হাঁহি হাঁহি আত্মবলিদান ॥

॥ হবি তই সাৰধান ॥

৭

হিল দল ভাঙি আকৌ আহিল
আকৌ আহিল শত্ৰুগণ,
হাবি বন ভাঙি ছাউনী পাতি
বিঙিয়াই দিছে বণাহ্বান ॥
চৌদিশে জ্বলি বণৰ অগনি
দহিলে দেশৰ কোমল প্ৰাণ
নুমাব লাগিব লেলিহান শিখা
জাগ অসমৰ ন যোৱান ॥
(পিছে) আগ পিছ চাই যুঁজিবি বণুৱা
এইবাৰ যুঁজ টান,
বদন, বিভীষণ শত্ৰু সাৰথি
হবি তই সাৰধান ॥

॥ আজি তোৰ বন্ধা নাই ॥

দেশৰ হেৰ ঘোৰ শত্ৰু, কাল শত্ৰু
আজি তোৰ কতো বন্ধা নাই,
পিতৃ-মাতৃ, ভাতৃ ৰূপে
নেতা নেত্ৰী বন্ধু ৰূপে
অভিনয় কৰি নাশিলি
মোৰ সোণৰ অসমী আইক
আজি তোৰ বন্ধা নাই ।

তোৰ মুখাৰ তলৰ কুৎসিত ৰূপ
চিনিছোঁ আমি অসমীয়াই
দৈত্য দানৱ ভ্ৰেগনৰ দাঁত
ভাঙি দিম আমি অসমীয়াই
দলদোপ দোপ বণ প্ৰাঙ্গণ
শত্ৰু নিধন আমাৰ পণ
প্ৰাণ দিম আমি নিদিওঁ অসম
এই যে আমাৰ জীৱন ধন ।

ল পতাকা ল হেংদাং
বণ সজ্জাৰে তুলি বান বান
ব'ল আঙুৰাই আঙুৰাই ব'ল
হিংস্ৰপশু কৰোঁ নিধন
দৈত্য দানৱ কৰোঁ নিধন
নিঃশেষ কৰি শত্ৰুগণ
পূজোঁ মাতৃৰ চৰণতল
চল চল চল আঙুৰাই চল
মাতৃপূজাৰ সময় হ'ল

হুকাৰি উঠ অসমীয়া ভাই
শ্বৰগ মৰত ভুৱন ৰূপাই
মাতৃপূজাৰ শুভ লগনত
মৃত্যুশঙ্কা নাই আমাৰ
মৃত্যুশঙ্কা নাই
হেৰ ঘোৰ শত্ৰু, কাল শত্ৰু
আজি তোৰ কতো বন্ধা নাই ।

॥ নিকা হ'ক এই মাটিখান ॥

৯

তলমল জীবনৰ খবতৰ স্রোতেৰে
তুলি যাওঁ উত্তাল বান,
মৰা সুঁতি বিল খাল আছে যত সমাজৰ
কৰি যাওঁ সকলো সমান,
নিকা হ'ক এই মাটিখান ।